

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2017
(OR. en)

5478/17

**Διοργανικός φάκελος:
2012/0193(COD)**

**DROIPEN 6
JAI 54
GAF 5
FIN 31
CADREFIN 6
FISC 23
CODEC 76**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «Α»

Αποστολέας: Προεδρία
Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 5434/17

Θέμα: Πρόταση οδηγίας για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ μέσω του ποινικού δικαίου
- Πολιτική συμφωνία

---

1. Στις 12 Ιουλίου 2012, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση¹ οδηγίας για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ μέσω του ποινικού δικαίου.
2. Το σχέδιο οδηγίας έχει ως στόχο να καθιερώσει μέτρα απαραίτητα για τη διασφάλιση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης μέσω του ποινικού δικαίου, με τρόπο αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό.
3. Το Συμβούλιο συμφώνησε σε μια γενική προσέγγιση ως προς το σχέδιο της οδηγίας στις 6 Ιουνίου 2013², δίνοντας έτσι εντολή για διαπραγμάτευση στην Προεδρία ώστε να εισέλθει σε τριμερείς διαλόγους με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του επί του σχεδίου οδηγίας σε πρώτη ανάγνωση στις 16 Απριλίου 2014³.

---

¹ Έγγρ. 12683/12.

² Έγγρ. 10729/13.

³ Έγγρ. 9024/14.

5. Έπειτα από επτά τριμερείς διαλόγους μεταξύ 2014 και 2016, η Προεδρία και οι αντιπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, επικουρούμενοι από την Επιτροπή, έφθασαν, στις 30 Νοεμβρίου 2016, σε συμφωνία επί του συνολικού συμβιβαστικού κειμένου που παρατίθεται στο παράρτημα.
6. Σε μια κοινή συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 2017, η Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού (CONT) και η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψήφισαν και ενέκριναν το κείμενο του σχεδίου οδηγίας, όπως προέκυψε από τις διοργανικές διαπραγματεύσεις. Οι Πρόεδροι των εν λόγω Επιτροπών, κα Inge Gräßle και κ. Claude Moraes απήθυναν επιστολή στον Πρόεδρο της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων στην οποία δηλώνουν ότι, αν αυτό το κείμενο διαβιβαστεί επίσημα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση για την εν λόγω νομοθετική πρόταση, θα συστήσουν στα μέλη των Επιτροπών CONT και LIBE, και ακολούθως στην Ολομέλεια, να εγκρίνουν, κατά τη δεύτερη ανάγνωση του Κοινοβουλίου, χωρίς τροπολογίες, τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, με την επιφύλαξη της επαλήθευσης από τους γλωσσομαθείς νομικούς των δύο θεσμικών οργάνων.
7. Στη συνεδρίασή της στις 25 Ιανουαρίου 2017, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων εισηγήθηκε στο Συμβούλιο να εγκρίνει πολιτική συμφωνία επί του κειμένου της οδηγίας, όπως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος. Οι αντιπροσωπίες της Κύπρου, της Γερμανίας, της Ουγγαρίας, της Ιρλανδίας, της Μάλτας και της Πολωνίας δήλωσαν ότι δεν είναι υπέρ του παρόντος συμβιβαστικού κειμένου.
8. Το Συμβούλιο καλείται συνεπώς να επιτύχει πολιτική συμφωνία ως προς το κείμενο της οδηγίας όπως παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος.

Πρόταση

**ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των
οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (πρώτη ανάγνωση)**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και κυρίως το άρθρο 83, παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου⁴,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης δεν αφορά μόνο τη διαχείριση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, αλλά επεκτείνεται και σε όλα τα μέτρα που επηρεάζουν αρνητικά ή απειλούν να επηρεάσουν αρνητικά τα στοιχεία ενεργητικού της Ένωσης, καθώς και εκείνα των κρατών μελών, εφόσον σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης.

---

⁴ ΕΕ C, , σ. .

- (2) Η Σύμβαση για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 26ης Ιουλίου 1995⁵, καθώς και τα Πρωτόκολλα αυτής, της 27ης Σεπτεμβρίου 1996⁶, της 29ης Νοεμβρίου 1996⁷ και της 19ης Ιουνίου 1997⁸ («η Σύμβαση»), καθιερώνει ελάχιστους κανόνες όσον αφορά τον προσδιορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων σε περιπτώσεις απάτης θίγουσας τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης. Η Σύμβαση καταρτίστηκε από τα κράτη μέλη, τα οποία τόνισαν ότι, σε πολλές περιπτώσεις, η απάτη που θίγει τα έσοδα και τις δαπάνες της Ένωσης δεν περιορίζεται σε μία μόνο χώρα και συχνά διαπράττεται από δίκτυα του οργανωμένου εγκλήματος. Σε αυτό το πνεύμα, η εν λόγω Σύμβαση αναγνώριζε ήδη ότι η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης καθιστούσε επιτακτική την ποινική δίωξη κάθε δόλιας συμπεριφοράς που θίγει τα εν λόγω συμφέροντα. Παράλληλα, εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου⁹. Ο συγκεκριμένος κανονισμός θέτει γενικούς κανόνες περί ομοιογενών ελέγχων και διοικητικών μέτρων και κυρώσεων που αφορούν παρατυπίες σχετικά με το ενωσιακό δίκαιο, ενώ, παράλληλα, αναφέρεται σε τομεακούς κανόνες σε αυτό το πεδίο, σε δόλιες πράξεις ως ορίζονται στη Σύμβαση και στην εφαρμογή του ποινικού δικαίου και των ποινικών διαδικασιών των κρατών μελών.
- (3) Για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, η οποία αποτέλεσε αντικείμενο μέτρων εναρμόνισης όπως ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, είναι άκρως απαραίτητο να συνεχιστεί η προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών των κρατών μελών, συμπληρώνοντας την προστασία που παρέχεται βάσει του διοικητικού και του αστικού δικαίου έναντι των πλέον σοβαρών περιπτώσεων απάτης στο πεδίο αυτό, αποφεύγοντας, παράλληλα, τις αντιφάσεις, τόσο εντός του κάθε τομέα όσο και μεταξύ αυτών των τομέων του δικαίου.

---

⁵ ΕΕ C 316, 27.11.1995, σ. 48.

⁶ ΕΕ C 313, 23.10.1996, σ. 1.

⁷ ΕΕ C 151, 20.5.1997, σ. 1.

⁸ ΕΕ C 221, 19.7.1997, σ. 11.

⁹ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312, 23.12.1995, σ. 1).

- (4) Η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης επιβάλλει τη θέσπιση κοινού ορισμού της απάτης ο οποίος εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και καλύπτει κάθε δόλια συμπεριφορά που αφορά δαπάνες, έσοδα και στοιχεία ενεργητικού εις βάρος του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο προϋπολογισμός «της Ένωσης»), συμπεριλαμβανομένων δημοσιονομικών πράξεων όπως δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες. Η έννοια των σοβαρών αδικημάτων κατά του κοινού συστήματος ΦΠΑ ως ορίζεται από την οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου αναφέρεται στις πλέον σοβαρές μορφές απάτης στον τομέα του ΦΠΑ, ιδίως στην αλυσιδωτή απάτη, την απάτη μέσω αφανών εμπορών και την απάτη περί τον ΦΠΑ στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης που εγείρει σοβαρές απειλές για το κοινό σύστημα ΦΠΑ και, ως εκ τούτου, για τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Τα αδικήματα κατά του κοινού συστήματος ΦΠΑ πρέπει να θεωρούνται σοβαρά όταν συνδέονται με την επικράτεια δύο ή περισσότερων κρατών μελών της Ένωσης, προκύπτουν από δόλια σχέδια στο πλαίσιο των οποίων διαπράττονται κατά διαρθρωμένο τρόπο, με σκοπό την αδικαιολόγητη κατάχρηση του κοινού συστήματος ΦΠΑ, και προκαλούν συνολική ζημία που υπερβαίνει το κατώτατο όριο των 10 εκατομμυρίων ευρώ. Ως συνολική ζημία νοείται η εκτιμώμενη ζημία, τόσο για τα οικονομικά συμφέροντα των ενδιαφερόμενων κρατών μελών όσο και για την Ένωση, η οποία απορρέει από το συνολικό σχέδιο της απάτης. Εξαιρούνται τα επιτόκια[...] ή οι κυρώσεις. Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στις προσπάθειες για την καταπολέμηση των εγκληματικών αυτών φαινομένων.
- (4α) Όταν η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό με επιμερισμένη ή έμμεση διαχείριση, μπορεί να αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού στα κράτη μέλη ή σε οργανισμούς ή φορείς που δημιουργήθηκαν δυνάμει των Συνθηκών ή σε ορισμένες άλλες οντότητες και πρόσωπα. Σε οποιαδήποτε εκ των περιπτώσεων αυτών, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να απολαμβάνουν το ίδιο επίπεδο προστασίας όπως στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης από την Επιτροπή.
- (4β) Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας σχετικά με τη σύναψη των συμβάσεων, ως δαπάνες νοούνται όλες οι δαπάνες σε σχέση με τις δημόσιες συμβάσεις που καθορίζονται στο άρθρο 101 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 966/2012¹⁰ σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

---

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298, 20.10.2012, σ. 1).

- (5) Η ενωσιακή νομοθεσία περί νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες εφαρμόζεται πλήρως στη νομιμοποίηση εσόδων από ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία. Με την παραπομπή στην εν λόγω νομοθεσία πρέπει να διασφαλίζεται ότι το καθεστώς κυρώσεων που θεσπίζεται με την παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε όλα τα σοβαρά ποινικά αδικήματα που ζημιώνουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.
- (6) Η διαφθορά συνιστά ιδιαίτερα σοβαρή απειλή για τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και ενδέχεται σε πολλές περιπτώσεις να συνδέεται με δόλια συμπεριφορά. Καθώς κάθε δημόσιος λειτουργός έχει την υποχρέωση να ασκεί κρίση ή διακριτική ευχέρεια με αμεροληψία, η δωροδοκία προκειμένου να επηρεαστεί η κρίση ή η διακριτική ευχέρεια δημόσιου λειτουργού και η αποδοχή δωροδοκίας πρέπει να εμπίπτουν στους ορισμούς της διαφθοράς ανεξαρτήτως των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων της χώρας ή του διεθνούς οργανισμού του λειτουργού.
- (7) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης μπορούν να θιγούν από συγκεκριμένες συμπεριφορές δημόσιων λειτουργών στους οποίους έχει ανατεθεί η διαχείριση κονδυλίων ή στοιχείων ενεργητικού, είτε ως υπευθύνων ή ως εχόντων εποπτικά καθήκοντα, οι οποίες αποβλέπουν στην υπεξαίρεση κονδυλίων ή στοιχείων ενεργητικού κατά τρόπο που αντίκειται στον προβλεπόμενο σκοπό τους, ζημιώνοντας τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης. Είναι, συνεπώς, απαραίτητο να ορισθούν επακριβώς τα αδικήματα στα οποία εμπίπτουν οι εν λόγω συμπεριφορές.
- (8) Όσον αφορά τα αδικήματα της παθητικής δωροδοκίας και της υπεξαίρεσης, πρέπει να συμπεριληφθεί ορισμός των δημόσιων λειτουργών ο οποίος να καλύπτει το σύνολο των σχετικών λειτουργών που κατέχουν επίσημο αξίωμα είτε στην Ένωση ή στα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες. Οι ιδιώτες συμμετέχουν ολοένα και περισσότερο στη διαχείριση κονδυλίων της Ένωσης. Ως εκ τούτου, προκειμένου να προστατεύονται επαρκώς τα ενωσιακά κονδύλια από τη δωροδοκία και την υπεξαίρεση, ο ορισμός του «δημόσιου λειτουργού» πρέπει να καλύπτει και τα άτομα τα οποία δεν κατέχουν επίσημο αξίωμα, εντούτοις αναλαμβάνουν και ασκούν, κατά παρόμοιο τρόπο, καθήκοντα δημόσιου τομέα που συνδέονται με ενωσιακά κονδύλια, όπως οι εργολάβοι που συμμετέχουν στη διαχείριση τέτοιων κονδυλίων.
- (9) Όσον αφορά τα ποινικά αδικήματα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, η έννοια της πρόθεσης πρέπει να ισχύει για όλα τα στοιχεία που συνιστούν τα εν λόγω αδικήματα. Ο εκ προθέσεως χαρακτήρας πράξης ή παράλειψης μπορεί να συνάγεται από αντικειμενικά, πραγματικά περιστατικά. Τα διαπραττόμενα από φυσικά πρόσωπα αδικήματα για τα οποία δεν απαιτείται πρόθεση, δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.

- (10) Η παρούσα οδηγία δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να προβλέπουν ποινές φυλάκισης για δράστες ποινικών αδικημάτων που δεν χαρακτηρίζονται σοβαρά, σε περιπτώσεις όπου η πρόθεση θεωρείται κατά τεκμήριο υφιστάμενη βάσει του εθνικού δικαίου.
- (11) Ορισμένα αδικήματα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σχετίζονται συχνά στην πράξη στενά με τα αδικήματα που υπάγονται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της Συνθήκης και στην ενωσιακή νομοθεσία που βασίζεται στο εν λόγω άρθρο. Ως εκ τούτου, πρέπει να διασφαλισθεί η συνοχή της διατύπωσης των διατάξεων μεταξύ της εν λόγω νομοθεσίας και της παρούσας οδηγίας.
- (12) Στον βαθμό που τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης ενδέχεται επίσης να θιγούν ή να απειληθούν από πρακτικές αποδιδόμενες σε νομικά πρόσωπα, τα νομικά πρόσωπα πρέπει να φέρουν ευθύνη για τα ποινικά αδικήματα, κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, τα οποία διαπράττονται εξ ονόματός τους.
- (13) Προκειμένου να προστατεύονται τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης σε ισοδύναμο βαθμό μέσω μέτρων που πρέπει να λειτουργούν αποτρεπτικά στο σύνολο της Ένωσης, τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέπουν επίσης ορισμένα είδη και επίπεδα κυρώσεων για τις περιπτώσεις διάπραξης των ποινικών αδικημάτων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία. Το επίπεδο των κυρώσεων δεν πρέπει να υπερβαίνει αυτό που αναλογεί στα αδικήματα.
- (14) Δεδομένου ότι η παρούσα οδηγία προβλέπει ελάχιστους κανόνες, τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να θεσπίζουν ή να διατηρούν αυστηρότερους κανόνες για ποινικά αδικήματα που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.
- (15) Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει την προσήκουσα και αποτελεσματική εφαρμογή πειθαρχικών μέτρων ή κυρώσεων πέραν αυτών που έχουν ποινικό χαρακτήρα. Κυρώσεις άλλου είδους, οι οποίες δεν είναι δυνατό να εξομοιωθούν με ποινικές κυρώσεις και έχουν ήδη επιβληθεί στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια συμπεριφορά, είναι δυνατό να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιβολή ποινής στο εν λόγω πρόσωπο για ποινικό αδίκημα που ορίζεται δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Για λοιπές κυρώσεις, πρέπει να τηρείται απαρεγκλίτως η αρχή *ne bis in idem*. Η παρούσα οδηγία δεν ποινικοποιεί συμπεριφορές που δεν υπόκεινται επίσης σε πειθαρχικές κυρώσεις ή άλλα μέτρα σχετικά με παράβαση επίσημων καθηκόντων, όταν αυτές οι πειθαρχικές κυρώσεις ή τα άλλα μέτρα μπορούν να εφαρμοσθούν στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

- (16) Στις κυρώσεις για φυσικά πρόσωπα θα πρέπει, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προβλέπεται μέγιστη ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τεσσάρων ετών. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να συγκαταλέγονται τουλάχιστον περιπτώσεις στις οποίες σημειώθηκαν σημαντικές ζημιές ή αποκτήθηκαν σημαντικά οφέλη, με τις ζημιές ή τα οφέλη να θεωρούνται σημαντικά όταν υπερβαίνουν τις 100 000 ευρώ. Τα κράτη μέλη των οποίων η νομοθεσία δεν προβλέπει ρητώς κατώτατο όριο για σημαντική ζημία ή όφελος ως βάση για μέγιστη ποινή, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το ποσό της ζημίας ή του οφέλους λαμβάνεται δεόντως υπόψη από τα δικαστήριά τους κατά τον καθορισμό των κυρώσεων για απάτη και για συναφή με την απάτη αδικήματα. Η οδηγία δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να προβλέπουν άλλα στοιχεία που να καταδεικνύουν τον σοβαρό χαρακτήρα ενός αδικήματος, για παράδειγμα όταν η ζημία ή το όφελος είναι δυνητικά, πλην όμως πολύ σημαντικά. Ωστόσο, για τα αδικήματα κατά του κοινού συστήματος ΦΠΑ, το κατώτατο όριο πέραν του οποίου ένα αδίκημα τεκμαίρεται ότι είναι σημαντικό είναι, σύμφωνα με την οδηγία, 10 εκατομμύρια ευρώ.

Η θέσπιση κατώτατων επιπέδων μέγιστων ποινών φυλάκισης είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της ισοδύναμης προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σε ολόκληρη την Ένωση. Οι ποινές θα λειτουργούν ως ισχυρό αντικίνητρο πανενωσιακής εμβέλειας για τους επίδοξους εγκληματίες.

- (17) Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι η διάπραξη του αδικήματος στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης κατά την έννοια της απόφασης-πλαισίου 2008/841/ΔΕΥ¹¹ του Συμβουλίου θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες που προβλέπονται στην έννομη τάξη τους. Θα πρέπει να μεριμνήσουν ώστε η εν λόγω επιβαρυντική περίπτωση να μπορεί να εξετάζεται από τα δικαστήρια κατά την επιβολή ποινών στους δράστες, χωρίς να είναι, ωστόσο, υποχρεωτική η εφαρμογή της εν λόγω επιβαρυντικής περίπτωσης από τα δικαστήρια. Τα κράτη μέλη δεν είναι υποχρεωμένα να προβλέπουν την επιβαρυντική περίπτωση όταν στο εθνικό δίκαιο τα αδικήματα κατά την έννοια της απόφασης-πλαισίου 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου ποινικοποιούνται ως χωριστά αδικήματα και μπορούν να επιφέρουν αυστηρότερες ποινές.

---

¹¹ ΕΕ L 300, 11.11.2008, σ. 42.

- (18) Με δεδομένη, ιδίως, την κινητικότητα των δραστών και των εσόδων που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και λόγω της περιπλοκότητας των σχετικών διασυνοριακών ερευνών, όλα τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίσουν τη διεθνή δικαιοδοσία τους ούτως ώστε να είναι σε θέση να πατάσουν τις δραστηριότητες αυτές. Τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν εν προκειμένω ότι στη δικαιοδοσία τους υπάγονται περιπτώσεις κατά τις οποίες το αδίκημα διαπράττεται μέσω τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών στην οποία η πρόσβαση έχει γίνει από την επικράτειά τους.
- (18α) Δεδομένων των ενδεχομένως πολλαπλών δικαιοδοσιών για διασυνοριακά αδικήματα που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η αρχή *ne bis in idem* τηρείται πλήρως κατά την εφαρμογή του εθνικού νόμου μεταφοράς της παρούσας οδηγίας.
- (19) Τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν κανόνες σχετικά με τις προθεσμίες παραγραφής που είναι απαραίτητες ώστε να μπορούν να πατάσουν τις παράνομες δραστηριότητες εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σε περιπτώσεις αδικημάτων κολάσιμων με μέγιστη ποινή τουλάχιστον τεσσάρων ετών φυλάκισης, η προθεσμία παραγραφής θα πρέπει να είναι τουλάχιστον πέντε έτη από τη χρονική στιγμή διάπραξης του αδικήματος. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των κρατών μελών που δεν θέτουν προθεσμίες παραγραφής για διερεύνηση, δίωξη και επιβολή του νόμου.

- (21) Με την επιφύλαξη των κανόνων περί διασυνοριακής συνεργασίας και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις και άλλων κανόνων δυνάμει του ενωσιακού δικαίου, ιδίως δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013¹² του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), είναι αναγκαίο να προβλέπεται δεόντως η δυνατότητα συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, με στόχο τη διασφάλιση αποτελεσματικής δράσης κατά των ποινικών αδικημάτων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία και βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, καθώς και της τεχνικής και επιχειρησιακής βοήθειας της Επιτροπής προς τις αρμόδιες εθνικές αρχές, διότι ενδεχομένως να πρέπει να διευκολύνουν τον συντονισμό των ερευνών τους.

Η βοήθεια της Επιτροπής δεν συνεπάγεται συμμετοχή της Επιτροπής στις διαδικασίες διερεύνησης ή δίωξης μεμονωμένων ποινικών υποθέσεων που διεξάγουν οι εθνικές αρχές. Το Ελεγκτικό Συνέδριο και οι ελεγκτές που είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο των προϋπολογισμών των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών θα πρέπει να κοινοποιούν στην OLAF και σε άλλες αρμόδιες αρχές κάθε γεγονός που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ποινικό αδίκημα δυνάμει της παρούσας οδηγίας, και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα εθνικά όργανα ελέγχου, όπως ορίζεται στο άρθρο 59 του κανονισμού 966/2012¹³, πράττουν το ίδιο, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού 883/2013.

- (22) Η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη προκειμένου να συμμορφωθούν προς την οδηγία. Η έκθεση μπορεί να συνοδεύεται, εφόσον απαιτείται, από προτάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές εξελίξεις, ιδίως όσον αφορά τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της Ένωσης.

---

¹² Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

¹³ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298, 20.10.2012, σ. 1).

- (23) Δέον να αντικατασταθεί από την παρούσα οδηγία η Σύμβαση για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 26ης Ιουλίου 1995¹⁴, και τα σχετικά πρωτόκολλα της 27ης Σεπτεμβρίου 1996¹⁵ και της 29ης Νοεμβρίου 1996¹⁶ και της 19ης Ιουνίου 1997¹⁷ όσον αφορά τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία.
- (23α) Για την εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφος 4, στοιχείο δ) της οδηγίας 2015/849, η αναφορά σε σοβαρή απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης όπως ορίζεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1 και στο άρθρο 2, παράγραφος 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, πρέπει να ερμηνευθεί ως απάτη σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 και στο άρθρο 7, παράγραφος 3 ή, όσον αφορά παραβάσεις του κοινού συστήματος ΦΠΑ, στο άρθρο 2, παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας.
- (24) Η προσήκουσα εφαρμογή της παρούσας οδηγίας από τα κράτη μέλη περιλαμβάνει την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών και την ανταλλαγή τους μεταξύ των κρατών μελών, αφενός, και μεταξύ των αρμόδιων οργάνων της Ένωσης, αφετέρου. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε εθνικό επίπεδο μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών πρέπει να ρυθμίζεται από το κекητημένο. Η ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των κρατών μελών πρέπει να τηρεί τις απαιτήσεις της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου¹⁸. Στον βαθμό που δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία από θεσμικά και λοιπά όργανα, οργανισμούς και υπηρεσίες της Ένωσης, πρέπει να συμμορφώνονται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁹ και με τους εφαρμοστέους κανόνες σχετικά με το απόρρητο των δικαστικών ερευνών.

---

¹⁴ ΕΕ C 316, 27.11.1995, σ. 48.

¹⁵ ΕΕ C 313, 23.10.1996, σ. 1.

¹⁶ ΕΕ C 151, 20.5.1997, σ. 1.

¹⁷ ΕΕ C 221, 19.7.1997, σ. 11.

¹⁸ Απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 350, 30.12.2008, σ. 60).

¹⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8, 12.1.2001, σ. 1).

- (25) Το επιδιωκόμενο αποτρεπτικό αποτέλεσμα της εφαρμογής κυρώσεων βάσει του ποινικού δικαίου απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα. Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την ελευθερία επιλογής του επαγγέλματος και το δικαίωμα προς εργασία, την επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα ιδιοκτησίας, το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής και δίκαιης δίκης, το τεκμήριο αθωότητας και το δικαίωμα της υπεράσπισης, την αρχή της νομιμότητας και την αρχή της αναλογικότητας ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων, καθώς και την απαγόρευση της υποβολής ενός ατόμου σε ποινική δίκη και της επιβολής ποινής δύο φορές για το ίδιο ποινικό αδίκημα (*ne bis in idem*). Η παρούσα οδηγία επιδιώκει τον πλήρη σεβασμό των εν λόγω δικαιωμάτων και αρχών και πρέπει να εφαρμόζεται αναλόγως.
- (25α) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζουν την ταχεία ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και τη μεταφορά τους στον προϋπολογισμό της Ένωσης, με την επιφύλαξη των σχετικών τομεακών κανόνων της Ένωσης για τις δημοσιονομικές διορθώσεις και την ανάκτηση ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως.
- (25β) Τα διοικητικά μέτρα και οι κυρώσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η παρούσα οδηγία δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να εφαρμόζουν διοικητικά μέτρα και κυρώσεις της Ένωσης κατά την έννοια των άρθρων 4 και 5 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου.

- (25γ) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να υποχρεώνει τα κράτη μέλη να προβλέπουν ποινικές κυρώσεις στο εθνικό τους δίκαιο όσον αφορά πράξεις απάτης και συναφή με την απάτη ποινικά αδικήματα που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και στα οποία εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να δημιουργεί υποχρεώσεις όσον αφορά την επιβολή τέτοιων κυρώσεων ή την εφαρμογή οποιουδήποτε άλλου διαθέσιμου συστήματος επιβολής του νόμου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν, κατ' αρχήν, να συνεχίσουν να εφαρμόζουν παράλληλα τα διοικητικά μέτρα και τις κυρώσεις στον τομέα που καλύπτεται από την οδηγία. Εντούτοις, κατά την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας που μεταφέρει την παρούσα οδηγία στο εθνικό δίκαιο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η επιβολή ποινικών κυρώσεων για αδικήματα δυνάμει της παρούσας οδηγίας και διοικητικών μέτρων και κυρώσεων δεν οδηγεί σε παραβίαση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
- (25δ) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις αρμοδιότητες των κρατών μελών στην κατά το δοκούν διάρθρωση και οργάνωση των φορολογικών τους διοικήσεων ώστε να διασφαλίζεται ο ορθός προσδιορισμός, η αξιολόγηση και η είσπραξη του φόρου προστιθέμενης αξίας, καθώς και η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για τον ΦΠΑ.
- (26) Η παρούσα οδηγία θα εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων για την άρση των ασυλιών που περιλαμβάνονται στη Συνθήκη, στο Πρωτόκολλο περί Προνομίων και Ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον Οργανισμό του Δικαστηρίου και στα κείμενα που τα εφαρμόζουν, καθώς και παρόμοιων διατάξεων της νομοθεσίας των κρατών μελών. Κατά τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας στο εθνικό δίκαιο καθώς και κατά την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας που μεταφέρει την παρούσα οδηγία στο εθνικό δίκαιο, λαμβάνονται πλήρως υπόψη αυτά τα προνόμια και οι ασυλίες, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού στην ελευθερία της θητείας των Επιτρόπων.
- (27) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τους γενικούς κανόνες και τις αρχές του εθνικού ποινικού δικαίου για την επιβολή και την εκτέλεση ποινών σύμφωνα με τα συγκεκριμένα περιστατικά κάθε μεμονωμένης υπόθεσης.

- (28) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μπορεί, λόγω της κλίμακας και των συνεπειών της, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο προαναφερθέν άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.
- (29) Σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4α, παράγραφος 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ιρλανδία γνωστοποίησε την επιθυμία της να συμμετάσχει στη θέσπιση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
- (30) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και τη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω Πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (31) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου (αριθ. 22) σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.

Τίτλος I: Αντικείμενο και ορισμοί

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, με σκοπό να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ενίσχυση της προστασίας κατά του εγκλήματος που πλήττει τα εν λόγω οικονομικά συμφέροντα, συμφώνως προς το κεκτημένο της Ένωσης σε αυτόν τον τομέα.

Άρθρο 2

Ορισμός των

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης» νοείται το σύνολο των εσόδων, δαπανών και στοιχείων ενεργητικού που καλύπτονται, αποκτώνται μέσω ή οφείλονται:
  - α) στον προϋπολογισμό της Ένωσης·
  - β) στους προϋπολογισμούς των θεσμικών και λοιπών οργάνων, υπηρεσιών και οργανισμών που έχουν ιδρυθεί δυνάμει των Συνθηκών ή στους προϋπολογισμούς των οποίων αυτά ασκούν άμεσα ή έμμεσα τη διαχείριση και εποπτεία.
2. Όσον αφορά τα έσοδα που προκύπτουν από τους ιδίους πόρους ΦΠΑ, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται μόνο σε περιπτώσεις σοβαρών αδικημάτων κατά του κοινού συστήματος ΦΠΑ. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, τα αδικήματα σε βάρος του κοινού συστήματος ΦΠΑ θεωρούνται σοβαρά όταν οι εκούσιες πράξεις, ή οι παραλείψεις που ορίζονται στο άρθρο 3 στοιχείο δ), συνδέονται με το έδαφος δύο ή περισσότερων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και περιλαμβάνουν συνολική ζημία ύψους τουλάχιστον 10 εκατομμυρίων ευρώ.
3. Η δομή και η λειτουργία της φορολογικής διοίκησης των κρατών μελών δεν τίγονται από την παρούσα οδηγία.

Τίτλος II: Ποινικά αδικήματα στον τομέα της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Άρθρο 3

Απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης συνιστά ποινικό αδίκημα όταν διαπράττεται εκ προθέσεως. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης συνίσταται σε:

- α) όσον αφορά τις δαπάνες εκτός προμηθειών, κάθε πράξη ή παράλειψη σχετικά με:
- i) τη χρήση ή την υποβολή ψευδών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων, με αποτέλεσμα την υπεξαίρεση ή την εσφαλμένη παρακράτηση πόρων ή στοιχείων ενεργητικού που προέρχονται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης ή από προϋπολογισμούς των οποίων η διαχείριση ασκείται από την Ένωση ή για λογαριασμό της,
  - ii) την αποσιώπηση πληροφοριών κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης, με τα αυτά αποτελέσματα, ή
  - iii) την κατάχρηση αυτών των πόρων, για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους χορηγήθηκαν αρχικώς·
- β) όσον αφορά τις δαπάνες που σχετίζονται με προμήθειες, κάθε πράξη ή παράλειψη σχετικά με:
- i) τη χρήση ή την υποβολή ψευδών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων, με αποτέλεσμα την υπεξαίρεση ή την εσφαλμένη παρακράτηση πόρων ή στοιχείων ενεργητικού που προέρχονται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης ή από προϋπολογισμούς των οποίων η διαχείριση ασκείται από την Ένωση ή για λογαριασμό της,
  - ii) την αποσιώπηση πληροφοριών κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης, με τα αυτά αποτελέσματα, ή
  - iii) την κατάχρηση αυτών των πόρων, για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους χορηγήθηκαν αρχικώς, η οποία πλήττει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης·
- τουλάχιστον όταν διαπράττεται με σκοπό την αποκόμιση παράνομου περιουσιακού οφέλους για τον δράστη ή άλλον, ζημιώνοντας τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης·

- γ) όσον αφορά τα έσοδα, εκτός από τα έσοδα που προκύπτουν από τους ίδιους φόρους ΦΠΑ που αναφέρονται στο στοιχείο δ), κάθε πράξη ή παράλειψη σχετικά με:
- i) τη χρήση ή την υποβολή ψευδών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων, με αποτέλεσμα την παράνομη μείωση των πόρων του προϋπολογισμού της Ένωσης ή των προϋπολογισμών των οποίων η διαχείριση ασκείται από την Ένωση ή για λογαριασμό της,
  - ii) την αποσιώπηση πληροφοριών κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης, με τα αυτά αποτελέσματα,
  - iii) την κατάχρηση ενός νομίμως αποκτηθέντος ευεργετήματος, με τα αυτά αποτελέσματα.
- δ) όσον αφορά τα έσοδα που προκύπτουν από τους ίδιους φόρους ΦΠΑ, κάθε πράξη ή παράλειψη διαπραχθείσα σε διασυνοριακές πρακτικές εξαπάτησης σχετικά με:
- i) τη χρήση ή την υποβολή ψευδών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων που σχετίζονται με τον ΦΠΑ, με αποτέλεσμα τη μείωση των πόρων του προϋπολογισμού της Ένωσης.
  - ii) την αποσιώπηση πληροφοριών που συνδέονται με τον ΦΠΑ, κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης, με τα αυτά αποτελέσματα.
  - iii) την ορθή παρουσίαση των δηλώσεων ΦΠΑ για τους σκοπούς της δόλιας μη καταβολής ή συγκάλυψης της παράνομης σύστασης δικαιωμάτων στις επιστροφές ΦΠΑ.

Άρθρο 4

Συναφή με την απάτη ποινικά αδικήματα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων όπως Ένωσης

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι συνιστά ποινικό αδίκημα η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 3 όπως οδηγίας 2015/849/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰, με αντικείμενο περιουσιακά στοιχεία προερχόμενα από τα αδικήματα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η παθητική και η ενεργητική δωροδοκία, όταν τελούνται εκ προθέσεως, συνιστούν ποινικά αδικήματα.
  - α) Για όπως σκοπούς όπως παρούσας οδηγίας, ως παθητική δωροδοκία νοείται η ενέργεια δημόσιου λειτουργού ο οποίος ζητά ή λαμβάνει, άμεσα ή με τη μεσολάβηση τρίτου, για τον εαυτό του ή για τρίτον, πάσης φύσεως ωφελήματα ή δέχεται υπόσχεση τέτοιου ωφελήματος, προκειμένου να ενεργήσει, ή να παραλείψει να ενεργήσει σύμφωνα με τα καθήκοντά του ή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, κατά τρόπο που ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τα οικονομικά συμφέροντα όπως Ένωσης·
  - β) Για όπως σκοπούς όπως παρούσας οδηγίας, ως ενεργητική δωροδοκία νοείται η ενέργεια οποιουδήποτε προσώπου υπόσχεται, προσφέρει ή δίνει, άμεσα ή με τη μεσολάβηση τρίτου, πάσης φύσεως ωφέλημα σε δημόσιο λειτουργό, για τον εαυτό του ή για τρίτον, προκειμένου να ενεργήσει, ή να παραλείψει να ενεργήσει σύμφωνα με τα καθήκοντά του ή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, κατά τρόπο που ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τα οικονομικά συμφέροντα όπως Ένωσης·

---

²⁰ ΕΕ L 141, 5.6.2015, σ. 73.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η υπεξαίρεση, όταν τελείται εκ προθέσεως, συνιστά ποινικό αδίκημα.

Για όπως σκοπούς όπως παρούσας οδηγίας, ως υπεξαίρεση νοείται η ενέργεια οποιουδήποτε δημόσιου λειτουργού στον οποίο έχει ανατεθεί, άμεσα ή έμμεσα, η διαχείριση πόρων ή στοιχείων ενεργητικού, κατά την οποία δεσμεύει ή εκταμιεύει πόρους ή ιδιοποιείται ή χρησιμοποιεί στοιχεία ενεργητικού αντιθέτως όπως τον σκοπό για τον οποίο αυτά προορίζονταν και θίγει τα οικονομικά συμφέροντα όπως Ένωσης.

4. Για όπως σκοπούς όπως παρούσας οδηγίας, ως «δημόσιος λειτουργός» νοείται:

α) κάθε υπάλληλος «όπως Ένωσης» ή «κρατικός» υπάλληλος, περιλαμβανομένου κάθε κρατικού υπαλλήλου άλλου κράτους μέλους και κάθε κρατικού υπαλλήλου τρίτης χώρας·

i) ως υπάλληλος όπως «Ένωσης» νοείται:

κάθε πρόσωπο που είναι υπάλληλος ή απασχολούμενος επί συμβάσει κατά την έννοια του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων όπως Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό όπως Ευρωπαϊκής Ένωσης,

κάθε πρόσωπο που αποσπάται στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τα κράτη μέλη ή από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα και ασκεί καθήκοντα αντίστοιχα με εκείνα που ασκούν οι υπάλληλοι ή το λοιπό προσωπικό όπως Ένωσης.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί προνομίων και ασυλιών που περιέχονται στα Πρωτόκολλα 3 και 7 που προσαρτώνται στη ΣΕΕ και τη ΣΛΕΕ, τα μέλη των θεσμικών και λοιπών οργάνων, οργανισμών και υπηρεσιών που δημιουργούνται δυνάμει των Συνθηκών, καθώς και το προσωπικό αυτών των οργάνων, εξομοιώνονται με όπως υπαλλήλους όπως Ένωσης, εφόσον ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων όπως Ευρωπαϊκής Ένωσης ή το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό όπως Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ισχύει για όπως·

ii) ο όρος «κρατικός υπάλληλος» νοείται σε συνάρτηση με τον ορισμό του «υπαλλήλου» ή του «δημοσίου υπαλλήλου» στο εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους ή όπως τρίτης χώρας όπου το σχετικό πρόσωπο ασκεί τα καθήκοντά του.

Ωστόσο, όσον αφορά δικαστικές διαδικασίες όπως οποίες εμπλέκεται υπάλληλος κράτους μέλους ή κρατικός υπάλληλος τρίτης χώρας και οι οποίες κινούνται με πρωτοβουλία άλλου κράτους μέλους, το τελευταίο δεν υποχρεούται να εφαρμόζει τον ορισμό του «κρατικού υπαλλήλου» παρά μόνο εφόσον ο ορισμός όπως συνάδει με το εθνικό του δίκαιο.

Ο όρος «κρατικός υπάλληλος» περιλαμβάνει κάθε πρόσωπο που κατέχει εκτελεστικό, διοικητικό ή δικαστικό αξίωμα σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Κάθε πρόσωπο που κατέχει νομοθετικό αξίωμα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εξομοιώνεται με κρατικό υπάλληλο.

- β) κάθε άλλο πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί και το οποίο ασκεί δημόσιο λειτούργημα στο οποίο συμπεριλαμβάνεται η διαχείριση των οικονομικών συμφερόντων όπως Ένωσης στα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες ή η λήψη αποφάσεων αναφορικά με τα εν λόγω συμφέροντα.

**Τίτλος III: Γενικές διατάξεις σχετικά με τα ποινικά αδικήματα στον τομέα[...] όπως
καταπολέμησης όπως απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων όπως
Ένωσης**

Άρθρο 5

Υποκίνηση υποβοήθησης συνέ...

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν ότι η υποκίνηση, η υποβοήθηση ή η συνέργεια στη διάπραξη οιοδήποτε εκ των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν ότι κάθε απόπειρα διάπραξης οιοδήποτε εκ των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 και στο άρθρο 4, παράγραφος 3 τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα.

Άρθρο 6

Ευθύνη των νομικών προσώπων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα νομικά πρόσωπα υπέχουν ευθύνη για οιοδήποτε ποινικό αδίκημα που αναφέρεται στα άρθρα 3, 4 και 5 και διαπράχθηκε όπως όφελός όπως από οιοδήποτε πρόσωπο το οποίο ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και το οποίο κατέχει ιθύνουσα θέση εντός του νομικού προσώπου, βάσει:
  - α) εξουσίας εκπροσώπησης του νομικού προσώπου·
  - β) εξουσίας λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου· ή
  - γ) εξουσίας άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όπως τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν ότι τα νομικά πρόσωπα υπέχουν ευθύνη όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή τη διάπραξη οιασδήποτε εκ των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5 όπως όφελος του εν λόγω νομικού προσώπου από πρόσωπο που τελεί υπό την εξουσία του.
3. Η ευθύνη του νομικού προσώπου δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 δεν αποκλείει την ποινική δίωξη των φυσικών προσώπων που είναι οι δράστες των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 ή υπέχουν ποινική ευθύνη βάσει του άρθρου 5.
4. Για όπως σκοπούς όπως παρούσας οδηγίας, ως «νομικό πρόσωπο» νοείται κάθε οντότητα που έχει νομική προσωπικότητα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξαιρουμένων των κρατών ή των δημόσιων οργάνων κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας και των δημόσιων διεθνών οργανισμών.

Άρθρο 7

Κυρώσεις εις βάρος φυσικών προσώπων

1. Όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η τέλεση των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5 επισύρει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές κυρώσεις.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 τιμωρούνται με ανώτατη ποινή φυλάκισης.
3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 τιμωρούνται με μέγιστη ποινή τουλάχιστον τεσσάρων ετών φυλάκισης όταν αφορούν σημαντικές ζημιές ή οφέλη. Οι ζημιές ή τα οφέλη των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 3, στοιχεία α), β) και γ) και στο άρθρο 4, τεκμαίρεται ότι είναι σημαντικά όταν αφορούν ποσό άνω των 100.000 ευρώ. Οι ζημιές ή τα οφέλη των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 στοιχείο δ) και υπόκεινται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 τεκμαίρεται πάντοτε ότι είναι σημαντικά.

Τα κράτη μέλη μπορούν όπως να προβλέπουν μέγιστη ποινή τουλάχιστον τεσσάρων ετών φυλάκισης σε περιπτώσεις άλλων σοβαρών περιστάσεων που ορίζονται στο εθνικό δίκαιο.

4. Σε περιπτώσεις αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 3, στοιχεία α), β) και γ) και στο άρθρο 4, και αφορούν ζημία κατώτερη των 10.000 ευρώ και αποκόμιση οφέλους κατώτερου των 10.000 ευρώ, τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν όπως κυρώσεις αντί των ποινικών.
5. Η παράγραφος 1 δεν θίγει την άσκηση πειθαρχικών εξουσιών κατά δημόσιων λειτουργών από όπως αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 8

Επιβαρυντικές περιστάσεις

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση η διάπραξη ποινικού αδικήματος που αναφέρεται στα άρθρα 3, 4 ή 5 στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης κατά την έννοια όπως απόφασης-πλασίου 2008/841 όπως 24ης Οκτωβρίου 2008 για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.

Άρθρο 9

Είδη ελάχιστων κυρώσεων για τα νομικά πρόσωπα

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν ότι νομικό πρόσωπο που υπέχει ευθύνη σύμφωνα με το άρθρο 6 υπόκειται σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, όπως οποίες περιλαμβάνονται ποινικής ή μη ποινικής φύσης χρηματικές ποινές και, ενδεχομένως, λοιπές κυρώσεις, όπως:

- α) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις·
- β) προσωρινός ή οριστικός αποκλεισμός από μειοδοτικούς διαγωνισμούς·
- γ) προσωρινή ή οριστική απαγόρευση της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας·

- δ) θέση υπό δικαστική εποπτεία·
- ε) δικαστική εκκαθάριση·
- στ) προσωρινό ή οριστικό κλείσιμο εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος.

Άρθρο 10

Δέσμευση στο χέλι και δήμευση

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να καταστήσουν δυνατή τη δέσμευση και τη δήμευση των προϊόντων και των οργάνων τέλεσης των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5. Τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την οδηγία 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹ περί δέσμευσης και δήμευσης των οργάνων και προϊόντων τέλεσης εγκλημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενεργούν σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία.

Άρθρο 11

Δικαιοδοσία

1. Κάθε κράτος μέλος[...] λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του για τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5 όταν:
  - α) το αδίκημα διαπράττεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει εντός της επικράτειάς του·
  - β) ο δράστης είναι υπήκοός του.
2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του ως προς τα αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4 και 5 όταν ο δράστης υπόκειται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης ή στο καθεστώς που εφαρμόζεται στους λοιπούς υπαλλήλους κατά τον χρόνο τέλεσης του αδικήματος. Κάθε κράτος μέλος[...] μπορεί να μην εφαρμόσει ή να εφαρμόσει μόνο σε συγκεκριμένες περιστάσεις ή υπό συγκεκριμένες συνθήκες τους κανόνες δικαιοδοσίας που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

---

²¹ Οδηγία 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 127, 29.4.2014, σ. 39).

3. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με την απόφασή του να θεμελιώσει περαιτέρω δικαιοδοσία για τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5 τα οποία έχουν διαπραχθεί εκτός της επικράτειάς του, όταν:
  - α) ο δράστης έχει τη συνήθη κατοικία του στην επικράτειά του·
  - β) το έγκλημα διαπράττεται προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στην επικράτειά του, ή
  - γ) ο δράστης είναι υπάλληλός του που ενεργεί υπό την υπηρεσιακή του ιδιότητα.
4. Για την περίπτωση της παραγράφου 1 στοιχείο β), τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζουν ότι η δικαιοδοσία τους δεν εξαρτάται από τον όρο ότι η δίωξη μπορεί να κινηθεί μόνον κατόπιν έγκλησης του θύματος στον τόπο όπου διαπράχθηκε το αδίκημα ή καταγγελίας από το κράτος στο έδαφος του οποίου διαπράχθηκε το αδίκημα.

Άρθρο 12

Παραγραφή των αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη θέσπιση προθεσμίας παραγραφής που να καθιστά δυνατή τη διερεύνηση, τη δίωξη, τη δίκη και τη λήψη δικαστική απόφασης όσον αφορά τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5 για επαρκές χρονικό διάστημα ύστερα από την τέλεση των εν λόγω αδικημάτων, προκειμένου να είναι δυνατή η αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των αδικημάτων.
2. Στις περιπτώσεις αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5 και τιμωρούνται με μέγιστη ποινή τουλάχιστον τεσσάρων ετών φυλάκισης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να καταστήσουν δυνατή τη διερεύνηση, τη δίωξη, τη δίκη και τη λήψη δικαστικής απόφασης για τα εν λόγω αδικήματα για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών από την ημερομηνία τέλεσης του αδικήματος.
3. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν προθεσμία παραγραφής μικρότερη των πέντε ετών, αλλά όχι μικρότερη των τριών ετών, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζουν πως η εν λόγω προθεσμία μπορεί να διακοπεί ή να ανασταλεί με συγκεκριμένες πράξεις.

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την επιβολή:
- α) ποινής υπερβαίνουσας το ένα έτος φυλάκισης ή, εναλλακτικά,
  - β) ποινής φυλάκισης, στην περίπτωση αδικήματος που τιμωρείται με μέγιστη ποινή τουλάχιστον τεσσάρων ετών φυλάκισης,
- επιβληθείσας κατόπιν οριστικής καταδίκης για ποινικό αδίκημα που αναφέρεται στα άρθρα 3, 4 και 5, για τουλάχιστον πέντε έτη από την ημερομηνία της οριστικής καταδίκης. Η συγκεκριμένη περίοδος μπορεί να περιλαμβάνει παρατάσεις της προθεσμίας παραγραφής λόγω διακοπής ή αναστολής.

Άρθρο 13

Είσπραξη ποσώ ν

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ανάκτηση

- i) σε επίπεδο ΕΕ, αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο πλαίσιο της τέλεσης των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ) και στα άρθρα 4 και 5·
- ii) σε εθνικό επίπεδο, μη καταβληθέντος ΦΠΑ στο πλαίσιο της τέλεσης των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και στα άρθρα 4 και 5.

Άρθρο 14

Αλληλεπίδραση με άλλες ισχύουσες νομικές πράξεις της Ένωσης

Η εφαρμογή διοικητικών μέτρων, ποινών και προστίμων που προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης, ιδίως αυτών κατά την έννοια των άρθρων 4 και 5 του κανονισμού αριθ. 2988/95, ή στο εθνικό δίκαιο που θεσπίζεται προς συμμόρφωση με ειδική υποχρέωση βάσει του δικαίου της Ένωσης, είναι με την επιφύλαξη της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οιοσδήποτε ποινικές διαδικασίες έχουν κινηθεί βάσει των εθνικών διατάξεων για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν θίγουν αδικαιολόγητα τη χρηστή και αποτελεσματική εφαρμογή διοικητικών μέτρων, χρηματικών ποινών και προστίμων τα οποία δεν είναι δυνατό να εξομοιωθούν με ποινική διαδικασία και προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης ή σε εθνικές διατάξεις εφαρμογής.

Τίτλος IV: Τελικές διατάξεις

Άρθρο 15

Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης)

1. Με την επιφύλαξη των κανόνων περί διασυνοριακής συνεργασίας και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις, τα κράτη μέλη, η Eurojust, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και η Επιτροπή συνεργάζονται μεταξύ τους, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, για την καταπολέμηση των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5. Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή και, κατά περίπτωση, η Eurojust παρέχουν κάθε αναγκαία τεχνική και επιχειρησιακή βοήθεια που ενδεχομένως χρειάζονται οι αρμόδιες εθνικές αρχές προκειμένου να διευκολυνθεί ο συντονισμός των ερευνών τους.
2. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μπορούν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, να ανταλλάσσουν πληροφορίες με την Επιτροπή, προκειμένου να διευκολύνεται η εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών και να διασφαλίζεται η αποτελεσματική αντιμετώπιση των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5. Η Επιτροπή και οι αρμόδιες εθνικές αρχές λαμβάνουν υπόψη, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, τις απαιτήσεις εμπιστευτικότητας και τους κανόνες προστασίας των δεδομένων. Με την επιφύλαξη κάθε εθνικής νομοθεσίας περί πρόσβασης στις πληροφορίες, ένα κράτος μέλος, όταν παρέχει πληροφορίες στην Επιτροπή, μπορεί, προς τον σκοπό αυτόν, να θέσει ειδικούς όρους ως προς τη χρήση των πληροφοριών, είτε από την Επιτροπή είτε από άλλο κράτος μέλος στο οποίο ενδέχεται να διαβιβασθούν οι πληροφορίες αυτές.
- 2α. Το Ελεγκτικό Συνέδριο και οι ελεγκτές στους οποίους έχει ανατεθεί ο έλεγχος των προϋπολογισμών των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών που έχουν ιδρυθεί κατ' εφαρμογή των Συνθηκών, ή των προϋπολογισμών που υπόκεινται στη διαχείριση και εποπτεία των θεσμικών οργάνων κοινοποιούν στον OLAF και σε άλλες αρμόδιες αρχές κάθε στοιχείο που υποπίπτει στην αντίληψή τους κατά την τέλεση των καθηκόντων τους, το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί ποινικό αδίκημα, όπως ορίζεται στα άρθρα 3,4 και 5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εθνικά όργανα ελέγχου πράττουν το ίδιο.

Άρθρο 16

Αντικατάσταση της Σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Η Σύμβαση για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 26ης Ιουλίου 1995, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών Πρωτοκόλλων της 27ης Σεπτεμβρίου 1996, της 29ης Νοεμβρίου 1996 και της 19ης Ιουνίου 1997 (η «Σύμβαση»), αντικαθίσταται με το παρόν για τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία, με ισχύ από την [ημερομηνία εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο]. Για τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία, οι παραπομπές στη Σύμβαση θεωρούνται παραπομπές στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 17

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη εκδίδουν και δημοσιεύουν, το αργότερο έως [δύο έτη μετά την έκδοσή τους], τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω μέτρων.

Εφαρμόζουν τα μέτρα αυτά από ... .

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα ανωτέρω μέτρα, αυτά περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος αναφοράς και η διατύπωσή του αποφασίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των βασικών διατάξεων του εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που καλύπτει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 18
Υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή υποβάλλει, μέχρι [24 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία εφαρμογής της οδηγίας], έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με την οποία αξιολογείται κατά πόσον τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία.
2. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων που ορίζονται σε άλλη ενωσιακή νομοθεσία, τα κράτη μέλη αποστέλλουν ετησίως στην Επιτροπή τις ακόλουθες στατιστικές σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 5, εφόσον είναι διαθέσιμα σε κεντρικό επίπεδο στο σχετικό κράτος μέλος:
  - α) τον αριθμό των ποινικών διώξεων που κινήθηκαν, τον αριθμό των διώξεων που απορρίφθηκαν, κατέληξαν σε αθώωση, οδήγησαν σε καταδίκη ή βρίσκονται σε εξέλιξη·
  - β) τα ποσά που ανακτώνται κατόπιν ποινικών διώξεων και τις προβλεπόμενες ζημιές.
3. Η Επιτροπή υποβάλλει, μέχρι [60 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας], έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο με την οποία αξιολογούνται οι επιπτώσεις της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της παρούσας οδηγίας για την πρόληψη της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις εκθέσεις σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

Επιπλέον, η Επιτροπή, έως 36 μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και με βάση τα δεδομένα που συλλέγει από τα κράτη μέλη, αξιολογεί όσον αφορά τον γενικό στόχο ενίσχυσης της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης κατά πόσον:

- το κατώτατο όριο που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 είναι κατάλληλο,
- οι διατάξεις περί παραγραφής στο άρθρο 12 είναι επαρκώς αποτελεσματικές,
- η οδηγία αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις περιπτώσεις απάτης στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων,

και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Οι εκθέσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο συνοδεύονται, εάν κρίνεται απαραίτητο, από νομοθετική πρόταση η οποία μπορεί να περιλαμβάνει ειδική διάταξη για την απάτη στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων.

Άρθρο 19

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 20

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος